

Onderzoeksraad voor Veiligheid
Postbus 95404
2509 CK DEN HAAG

Schiphol
11-7-2022

Onderwerp
Invulling aanbeveling rapport 'Verminderde separatie na
doorstart'

Geachte

Middels deze brief stel ik u op de hoogte van de wijze waarop LVNL invulling geeft aan de aanbeveling die u in het rapport 'Verminderde separatie na doorstart' dd. 24 september 2020 doet aan LVNL.

LVNL heeft er ervoor gekozen om wijzigingen te implementeren die het risico, dat gepaard gaat met een convergente operatie, nog verder te verlagen. Bij de veilige afhandeling van het vliegverkeer blijft ook bij de convergente operatie de professionaliteit en kundigheid van de luchtverkeersleider de belangrijkste factor. Het is de luchtverkeersleider die bij het geven van de startklaring rekening houdt met een eventuele doorstart op de landingsbaan én met de omstandigheden van dat moment, zoals bijvoorbeeld harde wind en de snelheidsverschillen tussen de verschillende vliegtuigtypes die op Schiphol landen en starten. Inhoudelijk bestaat de wijziging uit diverse onderdelen.

LVNL heeft uitvoerig onderzoek uitgevoerd met medewerking van de Amerikaanse Federal Aviation Administration (FAA) en het Nederlandse Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR). Naar aanleiding van dit onderzoek heeft LVNL ervoor gekozen een aangepaste procedure in te voeren. Deze procedure wordt op 14 juli 2022 ingevoerd voor gebruik tijdens convergerend baangebruik overdag (binnen UDP), bij goed zicht. Tevens is besloten om één baancombinatie (06+36R landen / 09 starten) niet meer toe te staan, omdat de aangepaste procedure hier niet toepasbaar is.

De procedure is door torenluchtverkeersleiders getraind in de simulator waarbij zij een trainingsprogramma hebben doorlopen met doorstarts op alle mogelijke convergerende baancombinaties. In de training hebben de verkeersleiders verder feedback gekregen over de uit onderzoek verkregen aandachtspunten en veiligheidsaspecten per baancombinatie. Deze trainingen worden vanaf nu ook standaard opgenomen in de opleiding van nieuwe torenverkeersleiders en elke twee jaar herhaald voor alle torenluchtverkeersleiders.

Ook zijn er wijzigingen doorgevoerd in de informatievoorziening aan piloten en vliegprocedures met betrekking tot een tijdige aanvang van de rol nadat de startklaring is gegeven.

Postbus 75200
1117 ZT Schiphol
Nederland

T +31(0) 20 40 62 000
F +31(0) 20 64 84 999

Uw brief van

Klik of tik om een datum in te voeren.

Uw kenmerk

Rapport 'Verminderde separatie na doorstart'

Ons kenmerk

ORMINTERN-1928175107-61320

Status

Definitief

Bijlage(n)

Klik of tik om tekst in te voeren.

Contactpersoon

E-mail contactpersoon

Telefoonnummer

Faxnummer

Klik of tik om tekst in te voeren.

Bezoekadres

Stationsplein Zuid-West 1001
1117 CV Schiphol-Oost

Het totale pakket aan wijzigingen is conform geldende regelgeving voorgelegd aan de Inspectie Leefomgeving en Transport, de toezichthouder op vliegveiligheid. Zij hebben de aanpassingen die LVNL doorvoert in de procedure getoetst en goedgekeurd.

Met het aanpassen van de bestaande procedure voor verkeersleiders en de daaraan gekoppelde uitvoerige training, aangevuld met wijzigingen in informatievoorziening aan piloten en vliegprocedures, is uitvoering gegeven aan de uitkomsten van het ISMS onderzoek. Op deze wijze is ook het achterliggende risico, zoals benoemd in de OVV aanbeveling, verder verlaagd. Hiermee wordt de veiligheid van het vliegverkeer op de luchthaven Schiphol verder vergroot.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

(Safety Manager LVNL)

cc Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
en Ministerie van Justitie en Veiligheid